

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 17.06.2026 nr 1-4/26/2387;
KLIM/26-0731/-1K

Meie 04.08.2026 nr 1.1-11/2666-2

**Tulumaksuseaduse muutmise
seaduse eelnõu kooskõlastamata
jätmine**

Austatud minister

Rahandusministeerium ei kooskõlasta tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega soovitakse lõdvendada laevandusettevõtjate tonnaažimaksu režiimi kasutamise tingimusi. Meie hinnangul ei ole põhjendatud lahendada laevandussektori probleeme maksusoodustuste laiendamisega olukorras, kus seni kehtestatud maksusoodustused ei ole täitnud neile seatud eesmärki ega toonud loodetud mahus laevu Eesti lipu alla. Lisaks ei ole eelnõus arvestatud, et nimetatud muudatustega kaasnevad automaatselt ka muudatused laevapere liikmete töötasult tulumaksu, sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksete tasumisel, millel on oluline mõju laevapere liikmete sotsiaalsetele tagatistele.

Eelnõu seletuskirja (ja selles viidatud materjalide) põhjal võib järeldada, et põhjused, miks seni kehtestatud maksusoodustused ei ole soovitud tulemusi andnud, on mitmekesised. Lisaks maksusoodustuste väidetavale ebapiisavusele on välja toodud veel laevade registreerimise kohmakus, kõrged registritasud, informatsiooni ebapiisavus ja keerukus välisriigi tööjõu palkamisel. Ka maksusüsteemide võrdlemisel paistab turul valitsevat segadus, nt tajutakse Läti süsteemi soodsamana, mida see meile teadaolevalt ei ole. Samuti peletab potentsiaalseid kasutajaid väidetavasti poliitilise olukorra ja maksusüsteemi ebakindlus, kuigi viimaste aastate maksumuudatused ei ole kuue aasta eest kehtestatud tonnaažimaksu režiimi puudutanud. Maksusüsteemi ülesanne ei ole kompenseerida valdkondlikke kitsaskohti, mida tuleb lahendada registrite, menetluste, teavituse ja muu sektori korralduse parandamisega. Eesti maksukoormuse edasine vähendamine üksiku sektori konkurentsitingimuste parandamiseks ei ole veenev ega vastutustundlik lahendus olukorras, kus seni kehtestatud maksusoodustused ei ole täitnud neile seatud eesmärki.

Seletuskirjas kirjeldatud maksusoodustuste rahvusvaheline võrdlus võimaldab jõuda järeldusele, et laevandussektori edendamise soov on mitmed riigid viinud olukorrani, kus laevandusest saadavat tulu sisuliselt ei maksustata ei tulu- ega tööjõumaksudega (EL-s küll riigiabi suunistega määratud piirides). Sellises maksusoodustuste võidujooksus osalemine ei ole Eesti jaoks veenev ega kestlik lahendus. Isegi täielik maksuvabastus ei saa tagada rahvusvahelises konkurentsist eelist, kui muud kriteeriumid on täitmata. Maksusoodustuste edasine laiendamine suurendaks maksulaekumise vähenemise riski, andmata kindlust, et eelnõu

eesmärk tegelikult saavutatakse. Jääb ka ebaselgeks, miks peaks muudatuste tulemusel suurenema laevandusettevõtjate motivatsioon oma laevu Eesti lipu alla tuua, kui nad on juba asunud ja harjunud kasutama teistes riikides kehtivaid samaväärseid maksusoodustusi.

Seetõttu ei toeta Rahandusministeerium maksusoodustuste laiendamist. Laevandussektori probleemide lahendamiseks tuleb eelkõige kaasajastada laevaregister, lahendada muud valdkonna toimimist takistavad probleemid ja välja töötada asjakohased regulatiivsed muudatused. Kõigi meetmetega peab kaasas käima tõhus teavitustöö (mis ei piirdu pelgalt info avaldamisega Transpordiameti veebilehel).

Lisaks eeltoodule toome eelnõuga kavandatud maksusoodustustega seoses välja järgmised sisulised probleemid ja küsimused.

Me ei toeta laevapere liikmete maksusoodustuste laiendamist viisil, mille tulemusel kaotavad praegu täies ulatuses sotsiaalseid tagatise omavad laevapere liikmed suurema osa oma senisest kindlustuskaitsest. Eesti laevandussektori konkurentsivõime suurendamine ei ole põhjendatud sektori töötajate sotsiaalsete tagatiste vähendamise arvel.

Eelnõu seletuskirjas toodud tinglik eeldus, et maksusoodustustest vabanevad täiendavad vahendid võimaldavad töötajatel end iseseisvalt kindlustada, ei pruugi realiseeruda. Kui realiseerub seletuskirjas esitatud riskistsenaarium, mille kohaselt vähendavad tööandjad uutes meretöölepingutes hoopis laevapere liikmete brutotöötasu, ei teki töötajatele täiendavat rahalist säästu, vaid maksusäästust võidab tööandja. Lisaks on tulumaksusoodustusest tekkiv maksuvõit ilmselgelt ebapiisav, et võimaldada laevapere liikmetel endale ise turult samaväärset ravi- ning pensionikindlustust soetada.

Seetõttu oleme seisukohal, et laevapere liikmete sotsiaalsete garantiide oluline vähenemine Eesti laevanduse konkurentsivõime parandamise eesmärgil ei ole õigustatud. Laevapere liikmete õiguste kaitseks peab säilima laevapere liikmete töötasu maksustamisel praegune kord.

Lisaks leiame, et laevapere liikmete töötasu maksustamisel sotsiaalmaksuseaduses kehtestatud baas (750 eurot) on ajale jalgu jäänud ja seda tuleks ajakohastada. Kui erikorra väljatöötamise ajal võrdus see ligikaudu 1,5-kordse töötasu alammääraga, siis praeguseks on see langenud ligi 20% alla töötasu alammäära. Sellise madala baasmäära pealt sotsiaalmaksu tasumine ei taga meremeestele piisavaid pensioniõigusi. Kuna ühe pensionikindlustusstaazi aasta väljateenimine eeldab sotsiaalmaksu tasumist vähemalt töötasu alammääralt kogu kalendriaasta jooksul, viib praegune süsteem selleni, et terve elu laevapere liikmena töötanud inimesel tekib vanaduspensionile jäädes õigus üksnes rahvapensionile. Eeltoodust lähtuvalt teeme ettepaneku siduda sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 4 punktis 8 sätestatud sotsiaalmaksu baas töötasu alammääraga.

Seletuskirjast ei selgu piisavalt omandi- ja lipuseose nõude leevendamise vajalikkus ja põhjendus. Seal märgitakse, et lipuseose nõude leevendamine vähendab maksukoormust ettevõtjatel, kelle laevastikus on rohkem kolmanda riigi lipu all sõitvaid laevu, samuti viidatakse sidusettevõtjatele ja tegevuse ümberpaigutamise võimalusele. Samas seati 2020. aastal laevanduspaketti kehtestades eesmärgiks just Eesti lipu all sõitvate laevade arvu suurendamine ja ka eelnõu seletuskirja kohaselt on muudatuste laiem eesmärk suunata Euroopa laevandusettevõtjaid madala maksumääraga kolmandatest riikidest tagasi Eestisse ja lepinguriikidesse. Lisaks on eelnõu seotud Vabariigi Valitsuse koalitsioonileppe punktiga, mis nägi ette uue konkurentsivõimelise laevanduspaketi elluviimise koos laevaregistrite reformiga laevade toomiseks Eesti lipu alla. Seetõttu on lipuseose leevendamist puudutav muudatus

vastuolus nii Vabariigi Valitsuse koalitsioonileppes kui eelnõu seletuskirjas välja toodud eesmärgiga.

Märgime ka, et seletuskirjas ei ole hinnatud mõju Maksu- ja Tolliametile. Maksu- ja Tolliameti hinnangul muutub TSD lisa 8 tonnaažikorra arvutusloogika kavandatavate muudatuste tulemusel olulisel määral ja see tuleb ümber teha, mis muudatuste eelnõus kavandatud jõustumisajaks (01.07.2027) aga võimalik ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Jürgen Ligi
rahandusminister

Erle Kõomets 5885 1335
Erle.Koomets@fin.ee

Kairi Ani 5885 1373
Kairi.Ani@fin.ee

Elo Haugas 5885 1332
Elo.Haugas@fin.ee

Inga Klauson 5885 1357
Inga.Klauson@fin.ee